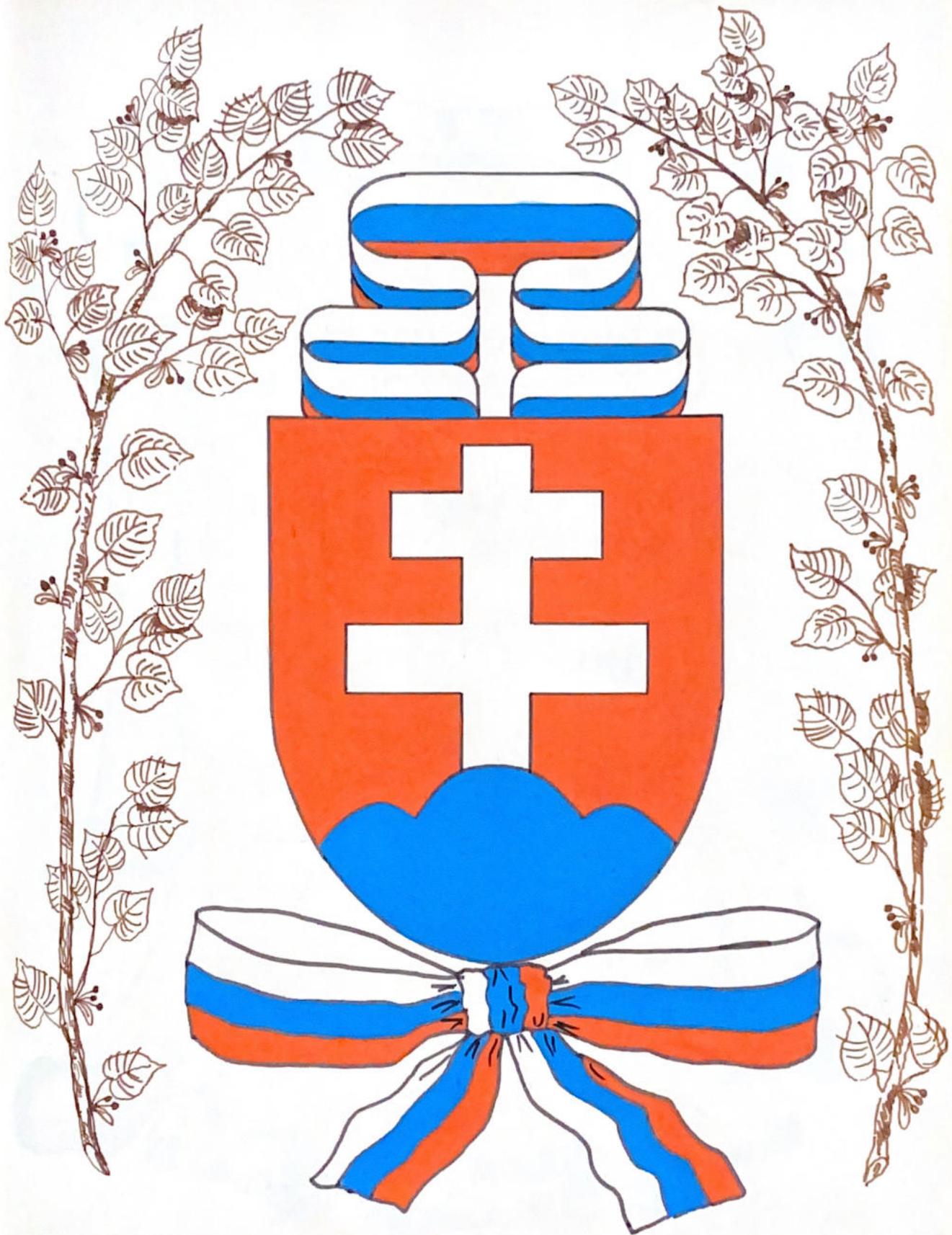




1989







Nech slávnostne
a v národných farbách
vyzdobený titulný list z
r. 1989 zapisov kroniky
obce **Lukáčovce**

hovori každému,
kto

túto bude držať
v rukách,

že popisuje
udalosti zvlášť
dôležité pre celý
naš národ a teda aj
pre našu obec.

31.12.
1989

Eto rok, ktorý k nám prišiel v nedeľu. Prvý deň v Novom roku je na túto ročnú dobu neobvyčajne teplý, navyše s dažďom, $+4^{\circ}\text{C}$ cez deň, $+2^{\circ}\text{C}$ cez noc. Občania obce Lukáčovce si príchod Nového roku už tradične pripomenuli niekoľko minút po polnoci strelbou svetlíc a z poľovníckych pušiek a mažiarov ako pozdrav na privítanie.

Novoročné ráno však bolo smutné, pretože miestna duchovka v tomto roku nehrala.

Už 10.1. 89 prichádzajú do obce Lukáčovce správy, že v Prahe sú rôzne nepokoje a zhromaždenie ľudí na Václavskom námestí.

V podstate išlo o náväznosť udalostí z rokov 1968-69 a uctenie si pamiatky Jána Palácha, 18-ročného študenta, dobrovoľne sa upálivšieho sa na protest týchto udalostí ~ vstúp spojencových armád Varsavskej zmluvy do našej krajiny.

Dielo udalosti opisuje a spomína i I. kniha kroniky obce Lukáčovce, z augusta 1968-69.

My však i s odstupom toľkých rokov prinášame ozrejmenie celkovej sku-

točnosti, ktorá výrazne zasiahla do života slovenského národa a v neposlednej miere aj našej obce.

Poznámka kronikára :

Pri ceste do NČR som sa zastavil dňa 20.1.89 na Václavskom námestí a videl som zosilnené hliadky príslušníkov VB s rozstupom 20 m od seba po celom námestí, po oboch stranách.

Pri opytaní sa, že čo sa tu robí, som dostal odpoveď, že likvidujú vytržnosti, zo strany nezodpovedných zvlčov a vyrastkov.

Aj napriek týmto, ako sa neskôr ukázalo, veľmi pohnutých a historických udalostí, naša obec žila starostlivo poľnohospodárskej dediny, kde našich družstevníkov tránila suchá a horúca jar.

Suchá a horúca jar tohoto roku 1989, kedy sa do vysušenej zeme siali v apríli zrniny, aj napriek malej nádeji na dobrú úrodu.

Ľahké teploty vystupovali v niektorých dňoch až na 22°C. Tým poriadne poškodili úrodu všetkých zrnín a tak r. 1989 vojde do dejín ako rok s veľmi

nízkymi úrodami. Dažde 1. júna u obyvateľov už v ničom nepomohli. Zachránili však ostatnú úrodu jesenných plodín.

Obtoročná žatva sa začala 6. júla vo veľmi horúcom týždni, keď tropické horúčavy dosahovali od $+31^{\circ}$ ~ $+35^{\circ}$ C. Ľudia v obci polievali aj v záhradách, pri spodnom toku potoka Blatina, čo je ojedinelý jav za posledných 100 rokov, v obci.

Vyžadovala to nutnosť zachrany úrody a tak k tomu pristupovali i občania obce Lukačovce.

Obecný rozhlas vyhlasoval v týchto kritických týždňoch zákaz polievania záhrad a ovocných stromov. Boli to nariadenia drastické, ale stali sa skutočnosťou, ktoré táto kniha zaznamenáva.

Poznámka kronikára :

Časť obyvateľov obce od kaštiela po materskú školu má svoj prívod vody napojený na zdroj vody SM - A x hitra.

Zatiaľ v obci nie je vybudovaný obecný vodovod, ktorého opodstatnenosť dokazujú viaceré rozvody vody zo stud.

ni v dolnej a hornej časti obce Lukáčovce, kde bol výskyt hlavne dusičnanov.

Kronika zaznamenáva z roka na rok ubúdanie prírodných zrážok a toho roku predstavujú v oči Lukáčovce oproti r. 1979 - 69 cm vlahy.

Tradicia hodov:

Je to sviatok obce - s pamiatkou vysviacky kostola - hodov a nedelá na sv. Teréziu. Má, svoje dlhoročné tradície s uctievaním našich predkov, ktoré sa nám dodnes ešte zachovali. Do obce prichádzajú všetci rodáci k svojim príbuzným. Vtedy je vidieť koľko a koľko všetko naša rodná obec odchovala.

Vidíme ročníky 1930 - 1965, v starých rodinných krojoch, vidíme lukáčovských rodákov - technikov, lekárov, chemikov, učiteľov a vedcov..., ktorí na svoju obec nezabúdajú a svoje rodisko navštevujú. Stred obce je miestom takýchto stretnutí - pre dospelých a deti, ktoré tu majú svoju v kolotočoch, strelniciach a rôznych stánkoch so sladkosťami. Do tohoto rámca oslav obce pekne zapadá park J. Fándlyho

1989

kde kultúrne podniky rozkladajú svoje zariadenia a slúžia občanom a hosťom hŕodov.

Opisujem túto skutočnosť ako tradičnú hŕodov, ale zároveň i spomienku na farára Juraja Fándlyho, ktorý k nám prišiel pred 210. rokmi na jesen, v roku 1779.

Dni, na ktoré sa nezabúda a ktoré vstúpili do histórie.

Celou našou vlastou otriasla skutočnosť krvavého potlačenia manifestácie študentov, dňa 17. 11. 1989, v Prahe. Ohromná solidarita národov, Čechov a Slovákov, s týmto pokrokovým hnutím zdvihla masu na verejné priestranstvá miest a obcí v celej republike.

My sme toto spoznali z okresného mesta Nitry.

Davy ľudí poukazovali na nezdravú politiku vedúcej KSČ, Federálnej a vlád v Čechách a na Slovensku.

O 13 dní po tomto krvavom potlačení študentskej manifestácie v Prahe, zložkami VB a FMV, bol vyhlá-

sený generálny štrajk v celej republi-
ke.

Dňa 27.11.89 od 12⁰⁰ do 14⁰⁰ hodiny po-
stalo cele národne hospodárstvo a aj
národ tejto krajiny, Čiech - Morávy a
Slovenska, ktorú vo veľkej miere sú-
hlasil so skončením politiky KSC,
vtedajšej vlády a navyše žiadal ods-
tupenie i prezidenta republiky dr. Gu-
stáva Husáka. Tento aj potom demi-
siu podal, a to, dňa 10.12.1989.

Boli nastolené požiadavky o
zmene ustavných článkov o vedúcej ú-
lohe strany v našej spoločnosti, v sku-
tčnosti čo sa aj realizovalo. A tak už
komunistická strana zostala ako rov-
nocenná politická ostatných politic-
kých strán v novoutváranom sa Česko-
Slovensku.

Naša obec po 17. novembri 1989

2. 12. sa koná prvý míting obča-
nov v kultúrnom dome. Účasť
môžeme smelo nazvať maso-
vou, vyše 200 ľudí
aktivizujú sa študenti z
obce, M. Lukáčik, Hanák,

Kališ a iní

Na mítingu - spoločnom dialógu, vy-
stúpili i študenti z VSP v hltre, členo-
via štrajkového výboru. Občania žia-
dali odpovede týkajúci sa podmienok
života v obci, potrieb pre občanov,
ako i činnosti obecnej úradu - MNV,
spolu s poslancami zastupujúcich o-
bec Lučáčovce

9. 12. zasada MNV a všet-
ky zložky včetně stu-
dentov a členov VSP

9. 12. sa v obci uskutočňuje
ďalší míting
koná sa zhromaždenie
KDH, ktoré vehementne
vystupuje v obci, do pop-
redia a tým aj do pove-
domia občanov
narástá aktivita VPN
(Verejnost' proti násiliu)
- vzniká klub VPN

V zmysle vystúpenia miestneho fa-
rára, Štefana Herényiho vzniká Klub
KDH.

Problematika v obci nemá cha-

rakter útočný, ale mierumilovný, zameraný na porozumenie a spoluprácu.

16. 12. bol to v tomto roku po sledný míting, z ktorého uznesenia o zastúpení v orgánoch MMV sa všetky realizovali

VPN v obci predstavovali - Krajčovič, Gabalec, Oravec, Hraška, St. Kalis, Štanák - syn Michalov, Lukáčik a ing. Šeptanský Ed.

Mimoriadne udalosti

11. 2. otriaslo územím Západoslovenského kraja slabé zemetrasenie, ale obec Lukáčovce tento úkaz prírody viditeľne nepocítila

MDŽ tradičné oslavy sa v tomto roku neuskutočňujú, nahradza ich deň matiek nekonajú sa tradičné oslavy slavných májových

dňí

10. 5. zomrel Kollár Jozef, o-
 betavy člen JRD, ktorý
 pomáhal občanom pri
 poľnohospodárskych,
 prácach, obrábaní pô-
 dy a zbere úrody. Bol
 ľudovým miestnej du-
 chovky a vzorný otec
 početnej rodiny. Zom-
 rel v nemocnici po pred-
 chádzajúcej zlomenine
 nohy
13. 5. sa na MNV uskutočňu-
 je aktív Zboru pre o-
 čianske záležitosti pri
 príležitosti významne-
 ho životného jubilea - 90.
 výročia narodenia Kata-
 ríny Trebichalskej - mat-
 ky Pavla a Engelberta,
 ktorí urobili veľmi mno-
 ho pre obec Lukáčovce
 vo svojich funkciách
30. 6. obcou otriasla tragická
 správa o spáchanej sa-

movražda obesením Jozefa Kľučku na povale rodinného domu. Táto rodina bývala na starom Antalovičovom dome v uličke. Do obce sa prisťahovala zo str. Slovenska.

V ten istý deň sa uskutočnilo stretnutie po 30. rokoch, absolventov 8 ročnej strednej školy v Lukáčovciach, ročník 1945. Na tejto stretnutí sa zúčastnilo 16 žiakov roztrúsených po celej republike a 5 učiteľov. Riaditeľ školy sa ospravedlnil pre chorobu.

14. 8. sa Pöštový úrad až do tohoto dňa sídliaci v budove bývalého notárskeho domu do priestorov starej školy, vedľa Faršského úradu.

17. 8. sa uskutočnilo úplné zatmenie Mesiaca, t. j. úplná tmavá noc, odobro to v noci o 02⁰⁰ hod.

V tomto roku sa v duchu tradícií

1989

190

diktovaných stranickou líniou KSC ne-
uskutočnili žádné oslavy významných
výročí a vítězství robotnické třídy.

1. 9. nastúpilo 16 detí - prvá-
čikov na základnú špo-
lu, do I. ročníka 1989 -
1990

7. 9. zomrel Štefan Vrabec v
Lužiankach, dlhoročný
riaditeľ DSS v obci Lu-
kačovce, vo veku 69 r.
Na pohrebe sa zúčast-
nilo vyše 150 osôb z o-
bce Lukáčovce

K 1. 4. 1989 narukovali:

Drahoš Dušan, syn Salajov
Gajdoš Miloš
Hraška Miroslav
Rekoš Dalibor
Stanek Roman

K 1. 10. 1989 narukovali:

1989

Gajdoš Marián
 - syn Viliamov
 Gajdoš Miloš - syn Jánov
 Bačútic Marek
 Osuský Miloš
 Režo Jozef
 Šajter Roman

Zápis roku, 1989 tak významného pre náš národ slovenský, končím v nádeji, že budúce obdobie prinesie ozrejmnenie tradícií a ich vodcov a politických a hospodárskych predstaviteľov.

Je to vyjadrenie žiadostí súčasných generácií žijúcich v obci.





Rej Slováci!
ešte naša slovenská reč
žije,
dokiaľ naše verné srdce
za náš národ bije:
žije, žije duch slovenský,
bude žiť na veku;
hrom a peklo!
márne vaše
proti nám sú
vzteký!